

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Кафедра слов'янських мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні тенденції розвитку польської мови

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*

Освітня програма: *Польська мова і література та англійська мова*

Спеціалізація (за наявності): *035.033 Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша - польська*

Спеціальність *035 Філологія*

Галузь знань: *03 Гуманітарні науки*

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27.08.2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні тенденції розвитку польської мови
Викладач (і)	Бусіло Саманта Елжбета
Контактний телефон викладача	+38034 259 60 63
E-mail викладача	samanta.busilo@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС: 3 , год. 12+24+54

Посилання на сайт дистанційного навчання	https://classroom.google.com/c/NzQ3MDQ0OTIzMjc1?cjc=jwzsmfp
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Przedmiotem nauczania są podstawowe zagadnienia z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa, leksyki, stylistyki oraz kultury współczesnego języka polskiego. Treści obejmują zagadnienia zmian językowych w zakresie współczesnej polszczyzny ze szczególnym uwzględnieniem odmian środowiskowych, socjolektów i profesjolektów, a także zjawisk potoczności, internacjonalizacji, wulgaryzacji, języka wartości, języka inkluzywnego, języka internetu i języka mediów.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Celem nauczania przedmiotu jest zwrócenie uwagi na przyczyny oraz zakres tendencji zmian we współczesnej polszczyźnie, a także rozwój kompetencji w zakresie swobodnego operowania różnymi odmianami środowiskowymi współczesnej polszczyzny. W toku kursu studenci poznają również podstawowe pojęcia z zakresu rozwoju języka oraz zdobędą umiejętność rozpoznawania i oceny nowych zjawisk językowych. W ramach zajęć zrozumieją także wpływ mediów na ewolucję języka i kształtowanie nowych form wyrażania myśli. Istotnym elementem kursu będzie również identyfikacja środowiskowych wariantów języka polskiego oraz analiza ich roli w kształtowaniu współczesnego języka standardowego. Dzięki temu studenci będą mogli lepiej zrozumieć dynamikę rozwoju polszczyzny we współczesnym kontekście społecznym i kulturowym.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 9. Здатність спілкуватися польською мовою.

Фахові компетентності

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення, перекладу та редагування текстів

різних жанрів і стилів польською мовою.

Результати навчання

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями польською та англійською мовами. Згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (після складання іспиту) рецептивні навички мовлення з польської та англійської мови є на рівні C1 та продуктивні навички мовлення є на рівні B2. Вільно спілкуватися державною мовою усно й письмово, використовувати її для організації ефективної міжкультурної комунікації, у перекладі.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію польської мови, англійської мови, української мови і польської, англійської, української та світової літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності, у тому числі - перекладача.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	-/24/-
самостійна робота	54

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	035 Філологія	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Odmiany współczesnej polszczyzny. Tendencje rozwoju. Przyczyny zmian. Globalizacja, cyfryzacja, zmiany społeczno-kulturowe.	2	2	6

Тема 2. Словни́тво. Неологізми. Інтернаціоналізми. Критеріа оцeny інноваці́я я́зыко́вých. Тенде́нціє сло́вотво́рчє. Феми́нати́вü.	2	6	8
Тема 3. Я́зык мо́дзє́жовü. Пото́циза́ця. Ву́лгарыза́ця. Зми́ны в за́крєсі фо́нєты́кí.	2	4	8
Тема 4. Я́зык бизнесу, з’я́вискó „ко́рпо́мовü”.	2	4	8
Тема 5. Я́зык ре́кламы. Я́зык ме́диów. Пе́рswа́зjá i мaнiпуля́ця. Я́зык iнтерне́ту.	2	4	8
Тема 6. Я́зык ва́рто́сі. Мо́ва нєна́вїс́тí. Я́зык iнклу́зýвнü.	2	2	8
Тема 7. Я́зык емо́цї.		2	8
ЗАГ.:	12	24	54

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів – практичні заняття, 25 балів – самостійна робота; 50 - підсумков. контроль. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf
Вимоги до письмових робіт	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Семінарські заняття	Zgodnie z opisem w Google Classroom.
Умови допуску до підсумкового контролю	Należy uzyskać minimum 25 punktów za aktywności przewidziane w ramach zajęć praktycznych oraz pracy samodzielnej.
Підсумковий контроль	Zaliczenie pisemne. Zestaw egzaminacyjny składa się z trzech pytań otwartych. Dwa z nich mają charakter teoretyczny, jedno praktyczny.

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі.
2. Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.
3. Відвідування занять. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.).
Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора [№417 від 03.07.2023 р.](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf
4. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. M. Bańko, *Polszczyzna na co dzień*, PWN 2006
2. Katarzyna Drózdź-Łuszyk, *Nowa leksyka języka polskiego – jej źródła i tendencje rozwoju (wybrane zagadnienia)*, *Poradnik językowy* 1/2022, DOI: 10.33896/PorJ.2022.1.4;
3. Stanisław Dubisz, *Ciągłość rozwoju języka polskiego*, *Poradnik językowy* DOI: 10.33896/PorJ.2022.1.1;
4. D. Zdunkiewicz-Jedynak, *Wykłady ze stylistyki*, PWN 2017
5. J. Bratmiński, *Współczesny język polski*, Lublin 2001
6. S. Gajda, *Przewodnik po stylistyce polskiej*, Opole 2005
7. J. Bartmiński, *Styl potoczny jako centrum systemu stylowego języka*, „*Poradnik językowy*” 1999, z.1-2, s.10-23
8. A. Wilkoń, *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice 2000
9. A. Markowski, *Polszczyzna końca XX wieku*, Warszawa, 1992
10. F. Nieckula, *Język ustny a język pisany [w:] Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski.*, t.II, red. J. Bartmińskiego Wrocław, 1993

11. P. Wróblewski, Odmiany stylowe współczesnej polszczyzny, „Prace filologiczne” 1988
12. J. Puzynina, J. Puzynina, Słowo-wartość-kultura, Lublin 1997
13. S. Gajda, Najnowsze dzieje języków słowiańskich. Język polski, 2001
14. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów.
Warszawa 2003
15. A. Ruszer, Oswoić tekst, UNIVERSITAS, 2016
16. H. Jadacka, Kultura języka polskiego, PWN, 2020

Викладач Саманта Бусіло